

JUDr. Petr Čech, Ph.D., LL.M.
Katedra obchodního práva
PF UK

Posudek k diplomové práci Oty Macha na téma
„Jednotné řízení a pokyny v koncernu“

Rozsah práce: 47 tiskových stran
Datum odevzdání práce: 23. listopadu 2017

1. Aktuálnost (novost) tématu

Diplomant zvolil aktuální téma, jež nastolila nová civilní úprava a s níž se v tuzemském odborném prostředí dosud pojí nespočet nejasností. Je potřebné a užitečné je analyzovat a zpracovávat.

2. Náročnost tématu (teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování, použité metody)

Téma lze hodnotit jako relativně náročné. V tuzemsku se mu sice věnuje několik odborných pramenů, z nichž diplomant mohl čerpat. Ty však ponechávají dost prostoru k dalším úvahám a argumentům. Diplomant se navíc musel zorientovat v základech německé úpravy a částečně též francouzské judikatury, což dále zvyšovalo nároky na jeho odbornou přípravu.

3. Kritéria hodnocení práce

A. Splnění cíle práce

Diplomant si vytkl cíl rozebrat předpoklady jednotného řízení a nástroje, s jejichž pomocí je může řídicí osoba prosazovat, a to i za použití poznatků z prostředí německého a francouzského práva. Dle mého jej naplnil, třebaže zrovna odkazů na řešení francouzské (ani zdrojů k jeho poznání) jsem v práci nakonec mnoho nezaznamenal.

B. Samostatnost při zpracování tématu

Autenticita předložené práce je evidentní. Nepochybuji o tom, že dílo je výsledkem diplomantovy samostatné práce.

C. Logická stavba práce

Struktura práce je přehledná a logicky vystavěná. Konkrétní členění kopíruje okruhy, na něž diplomant zaměřil pozornost. Jednotlivé kapitoly vhodně navazují. Odpovídající je práce s úvodem i závěrem díla. V úvodu diplomant vymezuje cíl práce a představuje hlavní body jejího obsahu, v závěru rekapituluje hlavní zjištění.

D. Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací

Okruh použitých pramenů je slušný, třebaže nikoliv zcela vyčerpávající. Mrzí mě, že diplomant pominul text k vymezení obchodního vedení, jehož jsem spoluautorem, třebaže otázku v práci rozebíral (viz Černá, S., Čech, P.: Kde jsou hranice obchodního vedení?, Právní fórum, 11/2008, str. 453 až 459). Důslednější, myslím, mohla být reflexe aktuální judikatury k téže věci, zvláště z poslední doby. Některá rozhodnutí senátu č. 21 Nejvyššího soudu k vymezení obchodního vedení by přitom zasluhovala pozornost a kritické zhodnocení, a to třeba i vzhledem k důsledkům, jež by mohla mít na diplomantovy závěry prezentované v práci. Ocením, jestliže se na ně diplomant zaměří alespoň během ústní obhajoby. Diplomant v práci zohlednil několik pramenů německých. Není však zřejmé, z jakých zdrojů čerpal

informace o francouzské judikatuře, třebaže na několika místech se na ni též odvolává. Příkladně diplomant pracuje s poznámkovým aparátem. Vytkl bych mu snad jen nejednotný režim citování odkazovaných děl, zvláště pokud jde o identifikaci jejich autorů (rozdílné pořadí jména a příjmení; někde uvádí celé křestní jméno, jinde jen jeho iniciálu, atd.).

E. Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)

Hloubka diplomantovy analýzy je slušná. Vysoce hodnotím, že diplomant rezignoval na komplexnost svého pojednání a raději zaměřil pozornost na několik stěžejních otázek nového koncernového práva a ty podrobně rozebral. Ve vztahu k nim práce podává zpravidla úplný přehled doktrinálních sporů o jejich výklad, nabízí diplomantův názor i argumenty na jeho podporu. V té souvislosti bych snad jen vytknul, že na str. 31 a 32 práce diplomant přejímá závěry I. Štenglové ohledně otázky, zda působnost požádat valnou hromadu o pokyn náleží každému členovi statutárního orgánu, nebo jen orgánu jako celku. Pomíjí, že v teorii zaznívají i stanoviska opačná. Kdo je zastává, jak je odůvodňuje a jak by se diplomant vypořádal s jejich argumenty? Oceňuji, že diplomant dospívá i k názorům odlišným od převažujících řešení, v některých případech snad jen postrádám jejich hlubší argumentaci ve světle smyslu a účelu vykládaného pravidla, včetně rozboru možných důsledků. Na str. 18 kupříkladu diplomant vztahuje povinnost koncernové deklarace na všechny členy koncernu. Jaké ratio ale sleduje pravidlo o povinné deklaraci, jaký je jeho původ a regulatorní účel, a vyžaduje tento účel nezbytně, aby svou příslušnost ke koncernu potvrdil každý člen individuálně na svém webu, bude-li jinak zahrnut do deklarace učiněné řídicí a řízenou osobou? Jaké důsledky dle diplomanta vyvolá, jestliže takový člen koncernu povinnost nesplní, na webových stránkách řídicí i řízené osoby nicméně bude mezi koncernové členy zahrnut? Uvítám, jestliže se diplomant k oběma otázkám vrátí během ústní obhajoby.

F. Úprava práce (text, grafy, tabulky)

Formální úroveň práce mám za zcela vyhovující.

G. Jazyková a stylistická úroveň

Práce má vysokou jazykovou i stylistickou úroveň. Chyby jsem v ní zaznamenal jen zcela výjimečně.

4. Případná další vyjádření k práci

V práci jsem narazil na několik dílčích nepřesností či nejasností. Na str. 9 práce kupříkladu diplomant předpokládá situaci, která bude „výhodná pro koncern“, leč pro žádného jeho člena. Neuvádí příklad, obecně se však obávám, že vymezení zdrojů a původu skupinového zájmu takovou situaci spíše vylučuje. Pochybuji rovněž o správnosti teze týkající se povinné loajality skupinovému zájmu u členů statutárních orgánů řízených osob, která by se realizovala i mimo režim pokynů udílených v souladu s § 81 ZOK (na str. 12). Připouštím nicméně úvahu nad tím, jak případná příslušnost ke koncernu modifikuje obsah loajality vůči řízené osobě, jejíhož orgánu je povinná osoba členem. Na str. 13 diplomant přejímá doporučení, aby nejvyšší orgán řízené osoby schválil strategii jednotné koncernové politiky. Ví diplomant, jaká je praxe u největšího tuzemského přiznaného koncernu? Platilo by diplomantovo doporučení i pro něj? Na str. 17 diplomant zmiňuje, že návrh velké novely zákona o obchodních korporacích (z přelomu roku 2016 a 2017) dosud nebyl začleněn na jednání vlády. Bylo však k datu uzavření rukopisu práce (listopad 2017) ještě vůbec možné, aby se tak stalo? Na str. 21 diplomant tvrdí, že rozhodování o dlouhodobé strategii společnosti spadne (bez dalšího) do působnosti valné hromady. O které zákonné ustanovení by ale tento závěr opřel? Na několika místech práce (viz např. 24) diplomant v souvislosti s německou

úpravou zmiňuje tamní judikatorní doktrínu Holz Müller. Dodal by, kterým (obdobně jednoslovně označovaným) rozhodnutím byla významně doplněna a v jakém směru? Na str. 29 v souvislosti s rozhodnutím soudu na základě § 212 odst. 2 ObčZ diplomant zmiňuje „prohlášení zdánlivosti“. O jakou kategorii zdánlivosti by se však jednalo, co by tedy bylo jejím důvodem? V diplomantových úvahách na str. 32 postrádám zmínku o tom, který orgán monistické akciové společnosti je vůbec oprávněn valnou hromadu svolat a navrhnout pořad jejího jednání. Pochybuji rovněž o správnosti teze na str. 38, podle níž adresátem koncernového pokynu by nemohl být likvidátor. Na přelomu str. 41 a 42 diplomant zmiňuje návrh unijní směrnice o společnostech s ručením omezeným. Označení není přesné, především by však bylo dobré dodat, jakou naději na přijetí měl návrh koncem roku 2017. Uvítám, jestliže diplomant nastíněná tvrzení upřesní, doplní či uvede na pravou míru během ústní obhajoby.

5. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Dle textu výše.

6. Doporučení / nedoporučení práce k obhajobě a navržený klasifikační stupeň

Přes vytýkané dílčí nedostatky či pochybnosti práci celkově hodnotím jako dosti zdařilou a v každém případě způsobilou obhajoby. Výsledné hodnocení ponechávám závislým na průběhu této obhajoby, předběžně však nevyklučuji ani její klasifikaci stupněm výborně.

V Praze dne 21. ledna 2018

JUDr. Petr Čech, Ph.D., LL.M.